AFGØRELSER

RÅDETS AFGØRELSE (EU) 2016/541

af 15. februar 2016

om at pålægge Grækenland at træffe foranstaltninger til den nedbringelse af underskuddet, som skønnes nødvendig for at rette op på situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud (2015/1410) ([1])

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 126, stk. 9,

under henvisning til henstilling fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Artikel 126 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (»TEUF«) fastsætter, at medlemsstaterne skal undgå uforholdsmæssigt store offentlige underskud, og fastlægger med henblik herpå proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud. Stabilitets- og vækstpagten, hvis korrigerende del indeholder bestemmelser om gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, udgør den ramme, der kan benyttes som støtte for offentlige politikker med henblik på en hurtig tilbagevenden til sunde budgetstillinger under hensyntagen til den økonomiske situation.

(2) Den 27. april 2009 fastslog Rådet i henhold til artikel 104, stk. 6, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, at der forelå et uforholdsmæssigt stort underskud i Grækenland.

(3) Den 10. maj 2010 vedtog Rådet afgørelse 2010/320/EU ([2]) rettet til Grækenland i henhold til artikel 126, stk. 9, og artikel 136 i TEUF med henblik på at styrke og skærpe den finanspolitiske overvågning og med pålæg om at træffe foranstaltninger til den nedbringelse af underskuddet, der skønnes nødvendig for at rette op på situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud senest i 2014. Rådet fastsatte 2014 som frist for at rette op på situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud og fastlagde årlige mål for det offentlige underskud.

(4) Rådets afgørelse 2010/320/EU blev ændret flere gange på en række væsentlige punkter. Da der blev behov for yderligere ændringer, blev den af klarhedshensyn omarbejdet den 12. juli 2011 ved Rådets afgørelse 2011/734/EU ([3]). Efterfølgende blev denne afgørelse flere gange mellem den 8. juli 2011 og december 2012 ([4]) ændret betydeligt.

(5) Som følge af den meget alvorlige forringelse af Grækenlands finansielle situation har medlemsstaterne i euroområdet, for at sikre den finansielle stabilitet i euroområdet som helhed, besluttet at yde stabilitetsstøtte til Grækenland sammen med den multilaterale bistand, der ydes af Den Internationale Valutafond. Fra maj 2010 til juni 2015 har støtten fra medlemsstaterne i euroområdet antaget form af både en bilateral græsk lånefacilitet og et lån fra den europæiske finansielle stabilitetsfacilitet (»EFSF«). Långivernes støtte blev ledsaget af omfattende politiske betingelser, bl.a. at Grækenland efterlever Rådets afgørelse 2011/734/EU og efterfølgende ændringer hertil.

(6) Den 8. juli 2015 anmodede Grækenland om finansiel støtte fra den europæiske stabilitetsmekanisme (»ESM«) i form af et treårigt lån, og den 12. juli 2015 blev der indgået en principaftale om at yde et lån på op til 86 000 mio. EUR til Grækenland. Den 17. juli betroede ESM's styrelsesråd Europa-Kommissionen med den

([1]) Denne retsakt er oprindeligt kun blevet vedtaget på engelsk og er blevet offentliggjort i EUT L 219 af 20.8.2015, s. 8.
([2]) EUT L 145 af 11.6.2010, s. 6.
([3]) EUT L 296 af 15.11.2011, s. 38.
([4]) Rådets afgørelse 2011/791/EU af 8. november 2011 (EUT L 320 af 3.12.2011, s. 28), Rådets afgørelse 2012/211/EU af 13. marts 2012 (EUT L 113 af 25.4.2012, s. 8), Rådets afgørelse 2013/6/EU af 4. december 2012 (EUT L 4 af 9.1.2013, s. 40).

opgave, sammen med Den Europæiske Centralbank og Den Internationale Valutafond, at forhandle et aftalememorandum på plads, som fastsætter de politiske betingelser for den finansielle støtte for perioden 2015-2018 i overensstemmelse med artikel 13, stk. 3, i ESM-traktaten.

(7) I henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 472/2013 af 21. maj 2013 om skærpelse af den økonomiske og budgetmæssige overvågning af medlemsstater i euroområdet, der har eller er truet af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet ([1]), særlig artikel 7, skal en medlemsstat, der anmoder om finansiel støtte fra ESM, udarbejde et makroøkonomisk tilpasningsprogram (»programmet«), som skal godkendes af Rådet. Et sådant program skal sikre vedtagelsen af en række reformer, der er nødvendige for at styrke holdbarheden af de offentlige finanser og de lovgivningsmæssige rammer.

(8) Grækenlands program blev godkendt ved Rådets gennemførelsesafgørelse (EU) 2016/544 ([2]).

(9) I artikel 10, stk. 2, litra b), i forordning (EU) nr. 472/2013 fastsættes det desuden, at hvis en medlemsstat, der er underlagt et makroøkonomisk tilpasningsprogram i henhold til artikel 7 i nævnte forordning, også er genstand for en afgørelse om pålæg i henhold til artikel 126, stk. 9, i TEUF om at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud, skal de årlige budgetmål integreres i det makroøkonomiske tilpasningsprogram i afgørelsen om pålæg efter artikel 5, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1467/97 af 7. juli 1997 om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud ([3]); desuden skal de foranstaltninger i det makroøkonomiske tilpasningsprogram, der kan bidrage til at nå disse mål, også integreres i afgørelsen om pålæg efter artikel 5, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1467/97. I artikel 10, stk. 2, litra a), i forordning (EU) nr. 472/2013 fastsættes det endvidere, at medlemsstaten i givet fald er fritaget fra at fremlægge de rapporter, der er omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1467/97. Endelig fastsættes det i artikel 10, stk. 2, litra c), i forordning (EU) nr. 472/2013, at overvågningen sker i henhold til forordningens artikel 7, stk. 4, og at medlemsstaten er fritaget fra den overvågning, der er omhandlet i artikel 10, stk. 1, og artikel 10a i forordning (EF) nr. 1467/97, og fra den overvågning, der danner grundlag for enhver afgørelse i henhold til artikel 6, stk. 2, i nævnte forordning.

(10) Den økonomiske aktivitet i Grækenland ventes i øjeblikket at blive meget svagere end ventet, da den seneste ændring af Rådets afgørelse 2011/734/EU blev vedtaget i december 2012. Både det reale og det nominelle BNP ventes at være meget lavere i 2015 og 2016 end ventet i Kommissionens prognose fra foråret 2015 som følge af den politiske usikkerhed, manglende gennemførelse af reformer, en nedgang i de offentlige indtægter, banklukkedage og indførelsen af kapitalkontrol. Kommissionen ajourførte sine prognoser for BNP-væksten i august 2015, hvilket var nødvendigt for at støtte forhandlingerne om aftalememorandummet i forbindelse med ESM-programmet. Ifølge disse prognoser vil det reale BNP skrumpe med henholdsvis 2,3 % og 1,3 % i 2015 og 2016 (sammenlignet med en positiv vækst på 0,5 % og 2,9 % de samme år i forårsprognosen), inden det atter stiger med 2,7 % i 2017 og 3,1 % i 2018. Denne markante forværring af den økonomiske situation i 2015-2016 medfører en tilsvarende forringelse af udsigterne for de offentlige finanser i en situation med uændret politik.

(11) Grækenland anslås at have forbedret sit strukturelle underskud med 16 procentpoint af BNP, fra et underskud på 15,2 % i 2009 til et anslået overskud på 1 % i 2014, og har dermed sikret en forbedring af sin strukturelle saldo mellem 2009 og 2014, som langt overgår kravet i Rådets henstilling om 10 procentpoint af BNP for perioden. I 2014 udgjorde det offentlige underskud 3,5 % af BNP, hvilket klart ligger inden for underskudsloftet på 4,5 % af BNP (ENS2010-basis) for 2014, som er fastsat ved Rådets afgørelse. Overskuddet på den primære saldo med 0,4 % af BNP var dog betydeligt ringere end ventet og lå langt under målet på 1,5 % af BNP som følge af en række faktorer, bl.a. ændrede konjunkturer og den negative indvirkning på budgetindtægterne, en lempet finanspolitik og øget økonomisk usikkerhed. De svækkede makroøkonomiske forhold og ophøret af de midlertidige finanspolitiske foranstaltninger i 2015 har dog gjort det umuligt at nå målet om en primær saldo på 3 % af BNP i 2015 som ventet ved den seneste ændring af afgørelse 2011/734/EU, som blev vedtaget i december 2012. Der er derfor foretaget en betydelig nedjustering af de finanspolitiske mål, idet der er taget højde for de makroøkonomiske forhold og den aktuelle finanspolitiske situation, så finanspolitikken ikke bliver for stram på kort sigt.

(12) Grækenland vil derfor følge en ny finanspolitisk kurs, der bygger på mål for det primære overskud på – 0,25 % af BNP i 2015, 0,5 % i 2016, 1,75 % i 2017 og 3,5 % fra og med 2018. Den kurs, som de finanspolitiske mål udstikker, er forenelig med græsk økonomis forventede vækstrater, når landet kommer ud af den dybeste recession, det har oplevet. Den reviderede tilpasning betyder, at det offentlige budgetunderskud vil falde til under 3 % af BNP i 2017.

([1]) EUT L 140 af 27.5.2013, s. 1.
([2]) Se side 27 i denne EUT.
([3]) EFT L 209 af 2.8.1997, s. 6.

(13) Ifølge Kommissionens tjenestegrenes opdaterede prognose for den nominelle BNP-vækst forventes den primære offentlige saldo at udvise et underskud på 7 631 mio. EUR (4,4 % af BNP) i 2015, et underskud på 6 166 mio. EUR (3,6 % af BNP) i 2016, et underskud på 4 089 mio. EUR (2,3 % af BNP) i 2017 og et overskud på 753 mio. EUR (0,4 % af BNP) i 2018.

(14) Budgettet for 2016, som skal vedtages af det græske parlament, udgør en del af den finanspolitiske strategi på mellemlang sigt for 2016-2019, som sigter mod en betydelig finanspolitisk konsolidering, der er stærkest i begyndelsen af perioden, og der medfører besparelser på mere end 6 900 mio. EUR, dvs. knap 4 % af BNP.

(15) Den manglende gennemførelse af den sidste evaluering af EFSF-programmet, ubetalte gældsforpligtelser, udløbet af EFSF-programmet og indførelsen af kapitalkontrol har skabt en ny situation, der har ført til en endnu kraftigere forværring af gældsbæredygtigheden. Det skyldes bl.a. lavere vækstestimater, nedjusteringen af målene for det primære overskud, nedjusteringen af indtægterne ved privatisering, den kraftige forværring af finansieringsbehovene i banksektoren efter indførelsen af kapitalkontrol, behovet for en bedre afvikling af restancer i lyset af statens likviditetsbehov og værdiansættelseseffekter som følge af euroens depreciering over for SDR. Som følge af dette ventes gældskvoten at nå op på 198,3 % i 2016, inden den begynder at falde til 169,3 % i 2020, 154,5 % i 2022 og 115,9 % i 2030 i et basisscenarie.

(16) I betragtning af denne udvikling bør tilpasningsstien i retning af korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud opdateres. Grækenlands tilsagn vedrører ikke kun de finanspolitiske konsolideringsforanstaltninger, men også de foranstaltninger, der er nødvendige for at styrke den vækstfremmende karakter og minimere eventuelle negative sociale konsekvenser.

(17) Hver foranstaltning, der kræves i henhold til Rådets gennemførelsesafgørelse (EU) 2016/544, medvirker til opnåelsen af den krævede budgettilpasning. Nogle foranstaltninger har en direkte indvirkning på Grækenlands budgetsituation, mens andre er strukturelle foranstaltninger, der vil føre til forbedret finanspolitisk styring og en sundere budgetsituation på mellemlang sigt.

(18) I lyset af ovenstående betragtninger synes det nødvendigt at revidere de foregående årlige budgetmål og de foranstaltninger, der skal medvirke til at nå disse mål. De nye årlige budgetmål og foranstaltninger, der skal medvirke til at nå disse mål, er indeholdt i Rådets gennemførelsesafgørelse (EU) 2016/544 —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Grækenland skal bringe den nuværende situation med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør hurtigst muligt og senest i 2017.

2. Tilpasningsstien i retning af korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud skal sigte efter de årlige mål for det offentlige underskud, der er fastsat i Rådets gennemførelsesafgørelse (EU) 2016/544, og skal tage udgangspunkt i mål for det primære overskud på – 0,25 % af BNP i 2015, 0,5 % i 2016, 1,75 % i 2017 og 3,5 % fra og med 2018. Den kurs, som de finanspolitiske mål udstikker, er forenelig med græsk økonomis forventede vækstrater, når landet kommer ud af den dybeste recession, det har oplevet. Den reviderede tilpasning betyder, at det offentlige budgetunderskud vil falde til under 3 % af BNP i 2017.

3. Grækenland skal vedtage og fuldt ud gennemføre alle de finanspolitiske, økonomiske og strukturelle tilpasningsforanstaltninger, der er indeholdt i det økonomiske og finansielle tilpasningsprogram som godkendt ved Rådets gennemførelsesafgørelse (EU) 2016/544.

4. Grækenland skal være parat til at vedtage yderligere foranstaltninger, hvis der skulle opstå risici for budgetplanerne. Budgetkonsolideringsforanstaltningerne skal på vækstfremmende vis sikre en varig forbedring af den offentlige strukturelle saldo.

Artikel 2

Denne afgørelse får virkning på dagen for meddelelsen.

Artikel 3

Denne afgørelse er rettet til Den Hellenske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 15. februar 2016.

På Rådets vegne
M.H.P. VAN DAM
Formand